

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 46. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1914. november 5.
Dr. Keith Ferenc
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- várm. tb. főjegyző hadba- Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székely-
és községi jegyzőknek egész évre 12 korona. vonulása alatt udvarhely. Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek
Egyes szám ára 50 fillér. Dr. Majthényi Miklós. a m. kir. adóhivatalhoz küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

380.

Szám: 7769—1914. alisp.
792—1914. kgy.

Tárgy: A jegyzők és segédjegyzők nyugdíjazására vonatkozó szabályrendelet módosítása.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság a jegyzők és segédjegyzők nyugdíjazására vonatkozó szabályrendeletet az előterjesztett szövegben elfogadja, megállapítja és közhírré tétel után jóváhagyás céljából a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjeszti.

Szabályrendelet

Udvarhelyvármegye községi, kör- és segédjegyzőinek nyugdíjazásáról, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról.

I. FEJEZET.

A nyugdíjalap célja és részesei.

1. §. Az 1887. évi január hó 1-jével kezdődő hatályal létesített és jelen szabályrendelet által újja szervezett nyugdíjalap célja az Udvarhelyvármegye területén rendszeresített jegyzői vagy segédjegyzői állásra rendes javadalmazás mellett, élethossziglan megválasztott jegyzők és segédjegyzőknek, nemkülönben azok özvegyei és árváinak az ezen szabályrendeletben előirt feltételek fennforgása esetén állandó ellátás vagy egyszerűsmindekorra szóló végkielégítésben való részeseit.

2. §. A nyugdíjintézetnek feltétlenül és kötelezőleg részesei a rendszeresített állásra élethossziglan megválasztott jegyzők és segédjegyzők.

3. §. A jegyzői nyugdíjalap jövedelmét képezik:

1. A jelenleg már meglévő s a székelyud-

varhelyi m. kir. adóhivatal által jegyzői nyugdíjalap czimén kezelt tőke kamatjövedelme.

2. A községi, kör- és segédjegyzők által hivatalba lépésük és magasabb illetménybe jutásuk alkalmával egyszerűsmindekorra fizetendő törzsjárulékok.

3. Az ugyanezek által fizetendő évi rendes járulékok.

4. Udvarhelyvármegye nagy- és kisközségi által fizetendő évi járulékok.

5. A községi, kör- és segédjegyzők, valamint az összes községi előjárósági tagok által befizetett fegyelmi bírságpénzek és rendbírságok.

6. Végül a netalán e célra szánt kegyes adakozások és hagyományok.

4. §. Rendszeresített állásra megválasztott községi, kör- és segédjegyző hivatalba lépése alkalmával törzsjárulékok czimén köteles egyszerűsmindekorra:

1. ha 40-ik életévét még nem töltötte be egy évi rendes fizetésének 5⁰/₀ át;

2. ha 40-ik életévét betöltötte egy évi rendes fizetésének 10⁰/₀-át;

3. magasabb fizetési illetménybe lépéskor a fizetési többlet 30⁰/₀-át;

4. ezenkívül a községi és körjegyzők 600 korona lakbér egyenérték után ennek 30⁰/₀ át a nyugdíjalapba befizetni.

5. A törzsjárulékok a községi, kör- és segédjegyző szolgálatba lépése napjától és magasabb illetménybe lépéskor pedig a többletfizetés kiutalásától számított egy év alatt 12 havi egyenlő részletben a m. kir. adóhivatal által a fizetésből levonandó.

6. A jelenleg már szolgálatban álló községi és körjegyzőknek a 600 korona lakbér egyenérték 30⁰/₀-át kitevő törzsjáruléka ezen szabályrendelet jóváhagyása napjától kezdődő egy év alatt 12 havi egyenlő részletben a m. kir. adóhivatal által a fizetésből szintén levonandó.

7. Azon községi, kör- és segédjegyző, ki törzsjárulékanak teljes lefizetése előtt kéri nyugdíjazását, köteles az e czimén fennálló hátrálékát nyugdíjazása előtt egyszerre lefizetni.

5. §. Minden községi, kör- és segédjegyző köteles az 1913. évi LX. t.-cz. 1., 5., 7. §-sai szerint megillető alapilletmény és korpótléka után — valamint a községi és körjegyzők a 600 korona lakbér egyenérték után is, — rendes évi nyugdíjjáruelék czimén 5%-ot fizetni, mely egyenlő havi részletekben a m. kir. adóhivatal által a fizetésből levonandó.

6. §. A nagyközségek és körjegyzői csoportok kötelesek minden rendszeresített jegyzői és segédjegyzői állás után

1. amennyiben az betöltetlen, a jegyző és segédjegyző alapfizetése és a 600 korona jegyzői lakbér egyenérték után,

2. amennyiben pedig be van töltve, ezeken felül az alkalmazott jegyző és segédjegyző által élvezett korpótlék összege után is évi 5%-ot a jegyzői nyugdíjalap javára befizetni.

Körjegyzőségekhez tartozó kisközségek ezen járulékot aszerint fizetik, a milyen arányban a körjegyző és segédjegyző fizetését, vagy annak egy részét fizetik, vagy fizetni tartoznának.

A kis- és nagyközségek ezen járulékot fele részben május 15-éig és másik fele részben november hó 15-éig tartoznak a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatalhoz befizetni. Nem fizetés esetén 5%-os késedelmi kamattal együtt közadók módjára a községre nézve illetékes kir. adóhivatal által behajtandó.

7. §. A fizetési kötelezettség az ezután megválasztandó jegyzők és segédjegyzőkre nézve hivatalba lépésük s illetve eskütelételük napján veszi kezdetét, azok pedig, kik jelenleg szolgálatban állanak, amennyiben az 1913. évi LX. t.-cz. által megállapított teljes fizetésük (korpótlékuk) után 1914. január hó 1-étől s illetve hivatalba lépésük idejétől számított időre a jelen szabályrendeletben megállapított törzs- és állandó járulékot be nem fizették volna, a hátralékos összeget, s illetve a különbözetet jelen szabályrendelet életbe léptétől számított egy év alatt a már szabályozott módon befizetni kötelesek.

II. FEJEZET.

A nyugdíjalap kezeiése.

8. §. A nyugdíjalapot a kir. adóhivatal a vármegyei alapokra előírt módon és felelősség mellett kezeli.

9. §. A nyugdíjalap kamatozás végett valamely jóhírnevű pénzintézetbe helyezendő el, melyet e czélból évről-évre névszerinti szavazással a törvényhatósági bizottság közgyűlése jelöl ki. Ezen pénzintézetbe a nyugdíjalapba évközben befolyt pénzek is, a mennyiben a folyó kiadások fedezésére nem szükségesek, a kir. adóhivatal által azonnal elhelyezendők.

10. §. A m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség a nyugdíjalap körüli teendőit a 122,000—1902. számú számvevőségi utasítás határozmányai szerint kezeli.

11. §. A nyugdíjalapról szerkesztett számadások minden év végével a vármegye alispánjához

hoz előterjesztendők, ki is azokat a választmány véleményével együtt a törvényhatósági bizottság elé terjeszti oly időben, hogy az a tavaszi rendes közgyűlésen tárgyalható legyen.

12. §. A nyugdíjalapot illető ügyek előkészítése végett jegyzői nyugdíj választmány alakítatik, melynek elnöke az alispán, akadályoztatása esetén a főjegyző; jegyzője a vármegyei alispán által e czélból kiküldött vármegyei aljegyző, s ezen kívül 9 tagból áll, kik közül 7-et a jegyzői egyesület saját tagjai közül 3 évre választ; a vármegye mindenkorai tiszti főügyésze és tiszti főorvosa pedig hivatalból tagjai.

13. §. A választmány tagjai közé kiküldendő 7 tagot a jegyzői egyesület közgyűlése választja, s ugyanaz gondoskodik az időközben megürült helyeknek a hátralévő időre való betöltéséről.

14. §. A megejtett választás eredménye a vármegye alispánjának, mint a nyugdíj választmány elnökének haladéktalanul bejelentendő.

15. §. A jegyzői nyugdíj választmány feladata:

a) véleményes javaslatot szerkeszteni a törvényhatósági bizottság részére a nyugdíjazás vagy végkielégítés iránt benyújtott kérések és az illetmények kiszolgáltatása körüli eljárás ellen beadott panaszok tárgyában;

b) az évi számadásoknak véleményes javaslattal a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé való terjesztése;

c) a nyugdíjalap mikénti kezelése és az illetékek behajtásának figyelemmel kísérése és a tapasztalt hiányok és mulasztásokról az illetékes hatóságokhoz való jelentés tétel.

16. §. A nyugdíj választmány csak az ügy érdemi döntését előkészítő véleményes javaslatokat hoz, s így ezek ellen az 1901. évi XX. t.-cz. 4. §. értelmében felebbezésnek helye nincs.

A nyugdíj választmány által tett véleményes javaslattal beterjesztett mindennemű ügyben az érdemi véghatározat meghozatala a törvényhatósági bizottság hatáskörébe tartozik.

A törvényhatósági bizottság határozata ellen az 1896. évi XXVI. t.-cz. 27. §-ában felsorolt esetekben a közigazgatási bírósághoz intézendő panaszoknak, egyéb esetekben pedig felebbezésnek van helye, mely felett a belügyminiszter végérvényesen határoz.

17. §. A választmányi gyűléseken a jelenlévők határoznak. Érvényes határozat hozatalra az elnökön kívül legalább négy tag jelenléte szükséges. Vélemény eltérő esetén a határozatok szavazás útján állapíthatnak meg. Szavazat egyenlőség esetén az elnök szava dönt.

18. §. A választmányi ülésekről rendes jegyzőkönyv vezetendő, melybe a szavazás eredménye névszerint felveendő s bármelyik tag kívánatára a kisebbség külön véleménye is beiktatandó.

19. §. A választmányi ülésekről felvett jegyzőkönyvet elnök és jegyző írják alá.

20. §. Az alispán képviseli a nyugdíjalapot hatóságok és magánosok irányában, összehívja a választmány üléseit, kitüzi a napirendre kerülő tárgyakat, minek következtében minden a választmány véleményezése alá kerülő ügyben keletkezhet mindenemű beadvány hozzáintézendő és mindennemű átirat vagy jentés az ő aláírásával látandó el.

A vármegye alispánja elnöki tisztéből kifolyólag a nyugdíjalap állapotára ügykezelése és ügyvitelére felügyelni, s a nyugdíjalap állapotáról a netán tapasztalt hiányokról a törvényhatósági bizottság közgyűlésének is jelentést tenni köteles.

21. §. A választmány tagjai ezen megbízatásukban követett eljárásukért mint köztisztviselők felelősséggel tartoznak, ebbeli működésükért azonban külön díjazásra igényt nem tarthatnak.

III. FEJEZET.

Nyugdíjazási és ellátási szabályok.

22. §. A rendszeresített állásokra rendes javadalmazás mellett élethossziglan megválasztott községi, kör- és segédjegyző, ha a hivatali kötelekből kilép, nyugdíjra s illetve állandó ellátásra tarthat igényt:

1. Ha 10 évi beszámítható szolgálati idő után betegség, testi vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelességei teljesítésére állandóan vagy legalább tartósan képtelenné válik.

2. Ha hatósági szervezés folytán állomása megszüntetetik.

3. Ha 40 évi beszámítható szolgálat után nyugdíjazását önmaga kéri.

Az 1. pontban irt szolgálatképtelenség beállta a járásorvosnak a vármegyei főorvos által felülvizsgált és megerősített orvosi bizonyítványával igazolandó.

23. §. Ha a nyugdíjalapnak az előző §-ban irt részesei közül, valamelyik hadjáratban vagy hivatalos eljárás közben szenvedett betegség vagy baleset folytán elhal, vagy szolgálatképtelenné válik, ha beszámítható szolgálati ideje 10 évre nem terjed is, ő, s illetve özvegye és árvái ugyanazon ellátásra tarthatnak igényt, mintha már 10 évet szolgált volna.

24. §. A nyugdíjazás, illetve ellátás mérvének alapját

a) a beszámítható szolgálati időtartam,

b) a szolgálatban az 1913. évi LX. t.-cz. 1., 5. és 7. §-sai értelmében utoljára élvezett alapfizetés és korpótlék,

c) és a községi és körjegyzőknél megállapított 600 korona lakkbér egyenérték képezi.

25. §. A szolgálati idő azon részesekre, kik már 1887. év január hó 1-én szolgálatban állottak ezen naptól, azok pedig, kik később léptek szolgálatba eskütelük napjától, s a segédjegyzőkre 1904. év január 1-je után történt szolgálatba lépésük napjától számítatik.

26. §. A nyugdíjazás vagy végkielégítés mérvének megállapításánál a nyugdíjazásra igényt

adó szolgálatban más vármegyében eltöltött szolgálati idő is beszámít, föltéve, hogy az illető vármegye szabályrendeletében a viszonyosság hasonlóképp szintén meg van állapítva. A befizetett nyugdíjintézeti járulékok kölcsönös átutalásának azonban helye nincs.

27. §. A szolgálatnak egyáltalán megszakítás nélkülének kell lennie.

A megszakítás előtti idő ellátási vagy nyugdíjazási alapul nem szolgálhat. Nem tekintetik azonban megszakításnak a fegyelmi eljárás minden felfüggesztett állapotban tényleges szolgálat nélkül töltött idő, ha az illető állásába visszahelelyeztetett; valamint az időleges betegség miatt vagy szabadságon, szolgálaton kívül töltött idő, ha ezek egy huzamban egy évnél tovább nem tartottak.

Az előbb már nyugdíjazott és újból szolgálatba lépett jegyző vagy segédjegyzőnek újabb nyugdíjazásánál az előbbi nyugdíjazást megelőző szolgálati ideje is beszámít. A nyugdíjban eltöltött idő azonban a szolgálati időtartamba nem számítható be.

28. §. Az évi nyugdíj 10 évi beszámítható szolgálati idő után a legutóbb élvezett és jelen szabályrendelet 24. §. b) és c) pontjában megnevezett fizetés, korpótlék és illetve lakkbér egyenérték 40%-ában állapított meg, a melyhez minden további szolgálati év után 2—2°/_o járul mindaddig, míg a nyugdíj összege a legutóbb élvezett fizetés, korpótlék és 600 korona lakkbér egyenérték együttes összegét eléri.

29. §. A nyugdíj élvezete ideiglenesen felfüggesztetik:

a) Ha a nyugdíjazott az állam, vagy valamely törvényhatóság, vagy rendezett tanácsu városnál állandó évi fizetéssel egybekötött alkalmazást vállal és pedig ezen alkalmaztatás tartamára oly mérvben, mint a mely mérvben újabb fizetése a nyugdíjjal együtt meghaladja a nyugdíjazásnak alapul szolgált rendszeres évi fizetését.

b) Ha a nyugdíjazott egyén valamely büntetett vagy vétség miatt szabadságvesztéssel büntetetik és pedig a szabadságvesztés tartamára.

30. §. Nyugdíjigény és a nyugdíjazott egyének nyugdíja végleg megszűnik:

1. Ha állását engedély nélkül elhagyja, s arra felhívás daczára vissza nem tér.

2. Ha állásáról önként lemond.

3. Ha jogerős büntető ítélettel hivatalvesztésre vagy a viselt hivatal elvesztésére ítéltetik.

4. Ki a szolgálat kötelékéből bünteteskép fegyelmi uton elbocsátatik, vagy a ki oly cselekmény elkövetése után, mely hivatalból való elbocsátást vont volna maga után, öngyilkos lesz, elhal, megszökik, vagy bármely más okból ellene a rendszeres fegyelmi eljárást befejezni nem lehet.

5. Ki idegen hatalom szolgálatába lép.

6. A ki a magyar állam polgára lenni megszűnik.

31. §. Azon rendszeresített állásra élethossziglan megválasztott községi, kör- és segédjegyző, ki 10-ik szolgálati évének betöltése előtt

önhibáján kívül, de nem hivatalos eljárás közben szenvedett betegség vagy baleset folytán, szolgálatképtelenné válik és az 5-ik szolgálati évét még nem töltötte be, alapfizetésének egy évi összegére és ha az 5-ik szolgálati évét betöltötte, alapfizetés és korpótlékának két évi összegére van igénye végkielégítés czimén

A 10 évi szolgálatot be nem töltött községi, kör- és segédjegyző elhalálása esetén (ha a halál nem hivatalos eljárás közben szenvedett betegség vagy baleset következménye) a hátramaradt özvegyét és gyermekeit együttesen ugyanazon összeg illeti végkielégítés czimén, mint a jegyzőt.

A községi, kör- és segédjegyzőnek hivatalából való önkéntes kilépése vagy más állásba történő át lépésével vagy a nyugdíjjogosultsága, valamint fizetés kötelezettsége is megszűnik. A befizetett díjak és járulékok visszafizetésére ilyen esetben nem tarthat igényt, kivéve azt az esetet, ha oly megyében választatik meg, ahol a nyugdíjviszonyosság ezen vármegyével szemben nincs kimondva, midőn is az általa befizetett díjak és törzsjárulékok neki kamat nélkül visszafizetendők.

32. §. Ha valaki az előző szakasz értelmében végkielégítésben részesül és később ismét jegyzői vagy segédjegyzői szolgálatba lép, előző szolgálati idejének beszámítását csak akkor követelheti, ha a kapott végkielégítést egyszerre egy összegben visszafizeti.

IV. FEJEZET.

Az ellátás és végkielégítésre felhasználható jövedelem.

33. §. Nyugdíjazás, ellátás és végkielégítésre az évi rendes, valamint a törzsjárulékok egészben, az alap kamatainak azonban csak 90%-ka felhasználható fel, s a 10%-a évről évre a tőkéhez csatolatik. A tőkéhez csatolandó és többé fel nem használható az a rész is, mely a törzs és állandó járulékokból az év végén megmarad. Amennyiben a felhasználható jövedelem az igényjogosultak igényeinek fedezetére elegendő nem lenne, a vármegye gondoskodik arról, hogy a nagyközségek és körjegyzői csoportok a pótláshoz hozzájáruljanak.

V. FEJEZET.

Az özvegyek és árvák ellátásáról.

34. §. Állandó ellátásra csak azon nők, illetőleg azzal nemzett gyermekek tarthatnak igényt, kiknek férjük, illetve atyjuk is már nyugdíjképeséget szerzett, feltéve, ha a nő férjével a tényleges szolgálat ideje alatt vagy azt megelőzőleg lépett törvényes házasságra és férjével a nyugdíj-igény beálltakor együtt élt.

35. §. Az özvegyi ellátásra való igény azonban be nem áll:

a) Ha a házasság a férj nyugdíjazott állapotában kötött.

b) Ha a házasság kötése alkalmával a férj ugyan még tényleges szolgálatban állott, de 60-ik életévét már betöltötte.

c) Ha az özvegy erkölcsi viselete miatt ellátás engedélyezésére nem méltó.

36. §. Az özvegy a férje által kiérdemelt nyugdíj 60%-kát, minden egyes kiskoru árva ugyanezen összegnek 20%-kát kapja özvegyi ellátás s illetve nevelési pótlék gyanánt, azonban az egész családra nézve az özvegyi ellátás és nevelési pótlék együttes összege a jegyző, illetőleg segédjegyző által kiérdemelt nyugdíjat meg nem haladhatja.

37. §. Az özvegyi nyugdíj élvezete életfogytiglan terjed; megszűnik azonban

I. Véglegesen:

a) Ha az özvegy a magyar állam polgára lenni megszűnik.

b) Ha valamely büntett vagy vétségért jogerős bírói ítélettel hivatalvesztésre ítéltetik.

II. Ideiglenesen:

a) Ha újból férjhez megy új házasságának tartamára.

b) Ha az özvegy valamely büntett vagy vétségért szabadságvesztés büntetésre ítéltetik, büntetése kiállításának tartamára.

38. §. A kiskoru gyermekek nevelési pótlékban 20-ik életévük betöltéséig részesülnek; a leánygyermek azonban nevelési pótlékát előbb is elveszti, ha ezen idő előtt férjhez megy, ellenben úgy a fiú, mint a leány gyermek ezentul is élvezi egész 24 éves koráig, ha igazolja, hogy iskolai s illetve felsőbb iskolai tanulmányait ezen időn túl is folytatja.

39. §. A nevelési pótlék megszűnik és pedig

I. Véglegesen:

a) Ha az árva a magyar állam polgára lenni megszűnik.

b) Ha valamely büntett vagy vétségért jogerős bírói ítélettel hivatalvesztésre ítéltetik.

II. Ideiglenesen:

a) Ha az árva valamely jótékony alapítványtól teljes ellátásban részesül.

b) Ha szabadságvesztés büntetésre ítéltetik, a büntetés kiállításának tartamára.

40. §. Az özvegyi nyugdíjnak bármely okból való megszüntetése vagy felfüggesztése, a nevelési járulék megszüntetése vagy felfüggesztését nem vonja maga után és viszont a nevelési járulék megszüntetése vagy felfüggesztése sem hat ki az özvegyi ellátásra.

VI. FEJEZET.

Temetési járulékra vonatkozó határozmányok.

41. §. Minden — akár tényleges szolgálatban, akár nyugdíjazott állapotban — elhalt jegyző és segédjegyző után temetési járulék jár azoknak, a kik az elhaltnak gyógykezelteséről és eltemetéséről gondoskodtak, tekintet nélkül arra, hogy az elhalt jegyző vagy segédjegyző mennyi időt töltött tényleges szolgálatban.

Ha az elhaltnak gyógykezelteséről és eltemetéséről több személy gondoskodott, a temetési járulékot részükre a gyógykezeltesre és el-

temetetésre tényleg forgított költségek arányában megosztva kell folyósítani.

42. §. A temetési járulék ugy a tényleges szolgálatban, mint a nyugdíjazott állapotban elhalt jegyző és segédjegyző után a tényleges szolgálatban utóljára élvezett fizetés és korpótlék három havi összegében állapítatik meg.

A temetési járulék az igényjogosultnak a temetés megtörténte után a halotti anyakönyvi kivonat benyújtása ellenében azonnal kiutalandó.

Ha a jegyző vagy segédjegyző után igényjogosult özvegy vagy gyermek nem maradt hátra, vagy ha az elhatnak gyógykezeléséről és eltemetéséről nem az özvegye vagy gyermeke gondoskodott, akkor a jelen szakaszban megállapított temetési járulékot csakis az elhaltnak gyógykezelésére és eltemetésére tényleg fordított és részletes számlákkal igazolt költségek erejéig lehet kiutalni.

VII. FEJEZET.

Vegyes és átmeneti intézkedések.

43. §. Ha a nyugdíjintézmény fenntartásának szüksége bármely okból megszűnik, annak megszüntetése és a nyugdíjalapnak mely célra leendő fordítása iránt belügyminiszteri jóváhagyás mellett a törvényhatósági közgyűlés határoz.

44. §. A jogérvényesen megállapított nyugdíj, végkielégítés és temetési járulék kiutalása iránt a vármegye alispánja intézkedik.

Minden egyes tisztesnél az élet, illetve özvegyesség, serdült kiskorú leánygyermeknél azon körülmény, hogy még férjhez nem mentek, a községi eljáróság bizonyítványával igazolandó.

45. §. Jelen szabályrendelet hatálya és érvénye Székelyudvarhely rendezett tanácsu városra nem terjed ki.

46. §. Jelen szabályrendelet a belügyminiszteri jóváhagyást követő 30 nap múlva lép érvénybe, s ezzel a vármegyének e tárgyban intézkedő régi szabályrendelete hatályát és érvényét veszti.

47. §. Azok, kik jelen szabályrendelet és az 1913. évi LX. t.-cz. életbe lépte közti időben lettek nyugdíjazva és nem azon mérvben részesítettek nyugdíjban minő mérvben őket ezen szabályrendelet értelmében megilletné, amennyiben az 1914. évi január hó 1-je óta élvezett fizetés többletük és illetve lakbér egyenérték után az itt megállapított törzs és állandó járulékaikat egyszerre egy összegben lefizetik, jelen szabályrendelet életbe léptétől számított 6 hónap alatt a már megállapított nyugdíjuknak azon összegre való felemelését kérhetik, mely nyugdíj összeg ezen szabályrendelet szerint őket megillette volna.

381.

Szám 71129—1914. alisp.
536—1914. kgy.

Alispán előterjeszti az oklándi székház épí-

tésének felülvizsgálata leszámolását és iratait s jelenti, hogy a felülvizsgálat eredményét a m. kir. belügyminiszter ur 135065—914. II./b. rendeletével már jóváhagyta.

Határozat.

Az alispáni előterjesztést tudomásul vesszük.

382.

Szám 7175—1914. alisp.
784—1914. közgy.

Tárgy: A székelykereszturi filharmonikus társaság részére a trónörökös halála miatt meghusult hangversenye költségeinek részbeni fedezésére segély adományozása.

Határozat.

A közgyűlés az egyesület kulturális céljaira tekintettel a segélyezési alapból 100 (egyszáz) korona segélyt szavaz meg.

383.

Szám 8426—1914. alisp.
790—1914. közgy.

Tárgy: Az 1850—1866 évekig terjedő levéltári iratok selejtezése.

Határozat.

A törvényhatósági közgyűlés tekintettel arra, hogy a vármegyei levéltár selejtezésére vonatkozó s az 1876. alispáni. 46 közgy. 1909. évi szám alatt elfogadott s Belügyminiszter ur 81821—909. számú rendeletével jóváhagyott selejtezési tervzetben csupán az 1867. évtől kezdődő iratok selejtezése lett elrendelve holott az 1867. évet megelőző iratok visszamenőleg az 1850 évig szintén selejtezendők volnának, elhatározza azoknak a folyamatban levő s már előre haladott munkálatokkal együtt való selejtezését.

Selejtezés alá veendő iratok az 1850, 1866. évi kerületi és alkerületi iratok s a selejtezésnél a már jóváhagyott utasítás az irányadó.

Ez a határozat a hivatalos lapban való közlését követően jóváhagyás végett Belügyminiszter urhoz felterjesztendő.

384.

Szám 3683—1914. alisp.
543—1914. kgy.

Alispán bejelentése arról, hogy a lövétei távbeszélő központ építési költségeihez való hozzájárulás czimén a vármegyei segélyezési alapból 542 kor. 29 fillért kiutalt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság ezen bejelentést a tett intézkedés utólagos jóváhagyása mellett tudomásul veszi.

385.

Szám 5480—1914. alisp.
552—1914. kgy.

A vármegye alispánja bejelenti, hogy az Erdélyi Pártfogó Egyesület részére a segélyezési pénzalapból 20 koronát adomány címén kiutalt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság ezen bejelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

386.

Szám 6609—1914. alisp.
540—1914. kgy.

Tárgy: Alispán bejelenti, hogy a tisztviselői nyugdíjalap folyó kiadásainak fedezhetése céljából a községi jegyzői alapból 3000 koronát kölcsön vett.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság a bejelentést tudomásul veszi s a kölcsönvételt utólagosan jóváhagyja.

387.

Szám 6887—1914. alisp.
541—1914. kgy.

Tárgy: Alispán bejelenti, hogy a háborus inségesek javára a segélyezési pénzalapból 1000 koronát és az adományalapból 1000 koronát kiutalt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság a bejelentést jóváhagyólag tudomásul veszi.

388.

Szám 7599—1914. alisp.
786—1914. kgy.

Tárgy; Menyhárt János homoródszentlászlói körjegyző kérése nyugdíjaztatása iránt.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság Menyhárt János Homoródszentlászlói körjegyzőt saját kérésére és a jegyzői nyugdíjszabályrendelet 22. §-ának 1. pontjában írt oknál fogva 1914. évi december hó 31-étől kezdődőleg nyugalomba helyezi és részére a szabályrendelet 28. §-a alapján a jegyzői nyugdíjpénzalap terhére évi 1404 (egyezer-négy-száznegy) korona nyugdíj összeget állapít meg. Ezen határozat ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő és a vármegye alispánjához benyújtandó panasznak van helye.

Indokolás.

Miután a kéréshez bemellékelt orvosi bizo-

nyítvány szerint kérelmező körjegyző ezidőszerint munkaképtelen és munkaképességét csakis hosszabb idő után nyerhetné vissza, nevezettnek nyugalombahelyezését kimondani kellett. Nevezett 1897. évi augusztus hó 4-étől kezdődőleg megszakítás nélkül szolgált így 17 évi beszámítható szolgálati ideje lévén a nyugdíj összeg a szabályrendelet 28. §-a értelmében az utolsó fizetés 54 %-át képezi. Az utolsó fizetés 2600 korona, a nyugdíj összeg tehát ennek az összegnek 54 %-a, vagyis 1404 korona.

389.

Szám: 7580—1914. alisp.
799—1914. közgy.

Budapest székesfőváros közönségének báró Korányi Frigyes szobrára adakozás iránti felhívása.

Határozat.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a felhívásban megjelölt célra 20 (husz) korona adományozását elhatározza és ez összeg kiutalásával az alispánt megbizja.

390.

Szám 6803—1914. alisp.

Budapest székesfőváros közönségének átirata Martinovics Ignác és társai emléke megörökítésére adomány iránt.

Határozat.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága a megkeresésben megjelölt célra segélyképpen 20 (husz) korona adományozását elhatározza és ez összeg kiutalásával az alispánt megbizja.

891.

Szám 8211—1914. alisp.
789—1914. kgy.

Tárgy: Dr. Ádám Endre volt körorvos terhén fennálló fizetési előleg törlése.

Határozat.

A törvényhatósági bizottság a dr. Ádám Endre volt korondi körorvos terhén fennálló 83 (nyolczvanhárom) korona 32 fillér fizetési előleg hátralékot a vármegyei ügyviteli szabályzat 30. §-a és a m. kir. Belügyminiszter ur 1910. évi 109389. szám alatt kiadott körrendelete alapján az orvosi alap terhére törlésbe hozza.

Ezt a határozatot közzététel után a m. kir. Belügyminiszter urhoz jóváhagyás végett fel kell terjeszteni.

Indokolás.

Dr. Ádám Endre volt korondi körorvos terhén 83 korona 32 fillér fizetési előleg hátralék áll fenn.

Nevezett körorvos a Korond községi előjáróság által 912—914 szám alatt kiállított halálet felvételi iv igazolása szerint 1914. évi május 13 án Korond községben elhalt s ugyanezen halálet felvételi iv, valamint a községi végrehajtó által 1914. évi július hó 9-én felvett nemleges zálogolási jegyzőkönyv s az erre vezetett községi bizonyítvány igazolása szerint hagyatékban sem ingó, sem ingatlan vagyon nem maradt, miért is a fizetési előleg hátrálékot törlésbe kellett hozni.

392.

Szám 5262—1914. alisp.
782—1914. kgy.

A kisenyedi református egyháznak templom-építésére szolgáló adakozás iránti kérése.

Határozat.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága folyamodó részére templomépítés céljából segélyképpen 40 (negyven) korona adományozását elhatározza és ez összeg kiutalásával az alispánt megbizza.

Tárgyaltattak és elfogadtattak

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottságának Székelyudvarhelyen, 1914. évi október hó 17-én tartott ülésében.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

393.

172.998—914. VI./b. B. M számú körrendelet.

Ő császári és apostoli királyi Felsőnének legfelsőbb kegyelme a katonai vagy népfelkelői tényleges szolgálatukat hiven teljesített egyénekre vonatkozó rendőri büntető bírósági kihágásokat illetőleg.

(Valamennyi másodfoku rendőri büntető bíróságnak.)

Ő császári és apostoli királyi Felsőné a magyar honvédelmi földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszter urak nevében is tett előterjesztésekre 1914. évi október hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy mindazon egyének ellen, akik a most folyó háboruban a közös véderőnél, a honvédségnél vagy a népfelkelésnél szolgálati kötelezettségüket hiven teljesítették, az 1914. évi szeptember hó 20. napja előtt elkövetett s a közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntető bíróságok hatáskörébe tartozó kihágások miatt indított, vagy indítható rendőri büntető eljárás mellőztessék; a jogerős ítélettel kiszabott és még végre nem hajtott büntetéseket pedig kegyelemből elengendi méltóztatott.

Nem terjed ki a kegyelem az oly cselekmé-

nyek miatt indított vagy indítható rendőri büntető eljárás amelyben

1. A cselekmény éppen a hadi állapotra való tekintettel minősül kihágása,

2. Amelyben a cselekmény a hadviselés érdekeit sértő kihágást képez, ide számítva a véderőről szóló 1912: XXX t.-cz. 63., 64. és 73. §-aiban meghatározott, valamint a népfelkelés némely csoportjainak jelentkezési kötelezettségéről szóló 1893: XXXVII. t.-cz. -be ütköző kihágásokat is, kivéve ha az illetők jelentkezési, állítási vagy törvényes szolgálati kötelezettségüknek 1914. évi szeptember hó 20. ig eleget tettek.

Midőn ezen legfelsőbb elhatározásról címet értesitem, egyuttal felhivom utasítsa az elsőfoku rendőri büntető bíróságokat, hogy a királyi kegyelemre vonatkozó e legfelsőbb elhatározást szokásos módon a legszélesebb körben haladéktalanul tegyék közhírré.

A legfelsőbb kegyelemre vonatkozó elhatározás végrehajtásánál mihez tartás és az elsőfoku rendőri büntető bíróságok utasítása végett a következőket rendelem:

Legfelsőbb kegyelemben részesülnek tehát a most folyó háboruban a közös véderőnél, a honvédségnél vagy a népfelkelésnél szolgálati kötelezettségüket hiven teljesített azon egyének, akik ellen — a közigazgatási hatóságok, mint rendőri büntető bíróságok 20. hatáskörébe tartozó, akár hivatalból, akár magánindítványra üldözendő s 1914. évi szeptember előtt elkövetett, a legfelsőbb kegyelem alá eső kihágási cselekmények miatt — a rendőri büntető eljárás már megindított, vagy ellenük ily eljárás megindítható, ugyszintén akikre jogerős ítélettel elzárás büntetés szabott ki de még akár egészben akár részben végre nem hajtott Ugyancsak kiterjed a legfelsőbb kegyelem a kihágási cselekményből folyólag a rendőri büntető bíróságok által kimondandó és szintén büntetés természetével bíró kötelezésekre (mint például hírlapi közzététel) nem különben a Kbtk. 25. §-ában említett mellékbüntetésekre. Ellenben tárgyak elkobzására a Btk. 119. §-ának és a Kbtk. 12. §-ánál fogva e törvény 25. §-ának egybevetett értelme szerint csak akkor, ha a cselekmény elkövetésére szolgált tárgy birtoklása, használása vagy terjesztése különben tiltva nincs. A legfelsőbb kegyelem nem terjed ki, továbbá az eljárási költségekre és a kihágási ügyekkel kapcsolatos magánjogi igényekre (kártérítési és egyéb követelésekre) ugyszintén a kihágási cselekménnyel összefüggő oly kötelezésekre, melyek mint közigazgatási intézkedések a Rbsz. 156. §. 5. pontja értelmében — a rendőri büntető bíróságok, mint közigazgatási hatóságok által mondandók ki.

Az 1912: XXX. t.-cz. 65. §-ában meghatározott kihágásokra vonatkozólag 1914. évi július hó 27-én kihirdetett amnestia természetesen érintetlenül marad.

Az 1914. évi szeptember hó 20-ika előtt elkövetett és az 1914. évi október hó 11-én kelt legfelsőbb elhatározás alá eső cselekmények miatt a tényleges szolgálatot teljesítő bevonult ellen

megindítható ügyben az elsőfoku rendőri büntető bíróság vizsgálat tárgyává teszi vajjon ezen a kihágási cselekményen kívül egyéb más elbírándó kérdés forog-e fenn; ha ily kérdés fenn nem forog a fegyveres erő kötelékében tényleges szolgálatot teljesítő terhelt ellen teendő intézkedéseket az 1914. évi október hó 11-iki legkésőbb kegyelmi tényből folyólag a Kbtk. 12. §-ánál fogva a Btk. 105. § 2. pontjára való utasítással végzésileg függőben tartja. Ha pedig más egyéb kapcsolatos kérdések is forognak fenn ezekre nézve — amennyiben a bevonult személyes megjelenés nélkül elintézhető. A rendőri büntető bíróság akár hivatalból akár magánindítványra üldözendő kihágásról van szó — a kihágásra vonatkozó intézkedésnek ugyancsak függőbentartása mellett — oly módon jár el és határoz, mint azt a Rbsz. 52. §-a előírja az esetre, ha a feljelentő a feljelentett megbüntetését nem kívánja. A fegyveres erő kötelékében ténylegesen szolgálatot nem teljesítő tettektársak ellen azonban, amennyiben az a tényleges szolgálatot teljesítő távollétében megtörténhetik, az eljárás lefolytatandó és a határozat annak felemlítésével hozandó meg, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő terhelt ellen a rendőri büntető eljárás függőben tartott.

A fentiek szerint kell eljárni az elsőfoku rendőri büntető bíróságnál a tényleges szolgálatot teljesítő ellen már folyamatba tett, de a felelbiteli hatósághoz még fel nem terjesztett kihágási ügyekben is.

Mint hogy a rendőri büntető eljárás szabályai értelmében az elsőfoku rendőri büntető bíróságnak — mint amely a felekkel közvetlenül érintkezik, feladata annak megállapítása vajjon a terhelték között van-e tényleges szolgálatot teljesítő ennek következtében a felelbiteli hatóság a hozzá felterjesztett kihágási ügyekben rendszerint ezen körülményekre való tekintet nélkül határoz. Ha azonban a felelbiteli hatóság előtt igazolva van, hogy a terhelt vagy a terhelték valamelyike tényleges szolgálatra bevonult a felelbiteli hatóság a bevonult ellen teendő intézkedés függőbentartása iránt, valamint a fentebb már említett esetleges kapcsolatos kérdésekben saját hatáskörében határoz. Hasonlóképpen határoz akkor is, ha a bevonulás valószínűsége esetén annak megtörténtéről meggyőződést szerzett. Határozatáról az elsőfoku rendőri büntető bíróságot értesíti.

Ha a kihágási ügyiratokat a felelbiteli hatóság a Rbsz. 198. §-a értelmében bármely okból az elsőfoku rendőri büntető bíróságnak visszaküldi, ezen rendőri büntető bíróság hivatalból köteles megállapítani, vajjon a terhelt, vagy a terhelték valamelyike tényleges szolgálatot teljesít-e. Igenlő esetben a rendőri büntető eljárásnak a tényleges szolgálatot teljesítővel szemben függőben tartása iránt végzéssel határoz és erről a felelbiteli hatósághoz jelentést tesz.

Mindazon kihágási ügyekről, amelyekben akár az elsőfoku, akár a felelbiteli hatóság a tényleges szolgálatot teljesítő ellen teendő intézkedések függőben tartását és pedig minden egyes

esetben az 1914. évi október hó 11-iki legfelsőbb kegyelmi tény kiemelésével elrendelte, az elsőfoku rendőri büntető bíróságnál külön nyilvántartási könyvet kell vezetni.

A bevonultnak a tényleges szolgálatból a polgári életbe történt visszahelyezése után az elsőfoku rendőri büntető bíróság a bevonult ellen már folyamatba tett vagy megindítható, de függőben tartott kihágási ügyben, miután hivatalból hiteles meggyőződést szerzett arról, hogy a bevonult terhelt a most folyó háboruban a közös védőerőnél, a honvédségnél vagy a népfelkelésnél tényleges szolgálati kötelezettségét hiven teljesítette, az 1914. évi október hó 11-iki legfelsőbb kegyelemnél fogva a Kbtk. 12. §-a és a Btk. 105. §. 2. pontja alapján a rendőri büntető eljárás megindításának illetőleg folytatásának mellőzése iránt végzést hoz ha azonban még más kérdések is (Rbsz. 156. §. 5. pont.) elintéztést igényelnek, ezekre nézve oly módon jár el és határoz, mint azt a Rbsz. 52. §-a előírja az esetre ha a feljelentő a feljelentett büntetését nem kívánja.

A már jogerős ítéletek végrehajtása alkalmával az elsőfoku rendőri büntető bíróság hivatalból megállapítani köteles vajjon legfelsőbb kegyelem alá eső kihágási cselekmény miatt kiszabott büntetésről van-e szó és hogy az ítélt vagy az elítéltek valamelyike a fegyveres erő kötelékében tényleges szolgálatot teljesített-e. Igenlő esetben — miután hiteles meggyőződést szerzett arról, hogy az illető ezt a szolgálati kötelezettségét hiven teljesítette, a legfelsőbb kegyelemnél fogva a Kbtk. 12. §-a és a Btk. 117. §-ának 2. pontja lapján a kiszabott büntetés törlése (leírása) és a netalan szükséges egyéb intézkedések iránt végzéssel határoz.

A rendőri büntető eljárás megindításának vagy folytatásának mellőzése és a jogerős ítélettel kiszabott, de még végre nem hajtott büntetés törlése (leírása) stb. iránt hozott ily határozatok a tisztii ügyéssel közérdekből mindenesetre közlendők.

A megelőző bekezdésben említett határozatok mint véghatározatok ellen a Rbsz. 181. §-a értelmében a harmadfoku hatóságig van felfolyamodásnak helye.

Legfelsőbb kegyelmi tényre vonatkozó minden kérelmet vagy előterjesztés soron kívül kell intézni.

E rendelet szerint kell eljárni a községi bíráskodás terén is a községi bíróság ügyviteli szabályainak korlátai között azzal a különbséggel, hogy a főszolgabírónak a Rüs. 130. §-ában körülírt eljárása a rendszeres községi vizsgálatok idejének bevarásától függetlenül történik.

Budapesten, 1914. évi október hó 22.

Sándor János s. k.

Szám 9029—914. alisp.

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város. rendőrőrkapitányának, a községi és körjegyzőknek s az előljárásgoknak.

Tudomás és a szokásos módon a legrészelebbebb körben leendő haladéktalan közhirre tétel céljából kiadom.

Székeludvarhely, 1914. évi október hó 27-én.

Sebesi, alispán.

394.

176131—914. VII./d. B. M. sz. körrendelet.

A kolera ellen való védőoltások tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A kolera elleni védőoltással eddig elért kedvező eredmények indokoltá teszik, hogy a védőoltás kolera veszély esetén mennél terjedtebb körben alkalmaztassék. Ajánlatos tehát, hogy mindazok, akik kolerás betegekkel érintkeznek, (hozzátartozóik, orvosok, ápolónők), továbbá azok, akik a kolerával való fertőzés veszélyeinek foglalkozásuknál fogva jobban ki vannak téve (fertőtlenítők, kórházi mosónők, kolerás hullák eltávolításával foglalkozó egyének stb.) a kolera ellen az említett védőoltó anyaggal beoltassanak. Ajánlatos továbbá azoknak beoltása is, akik tömegesen együtt laknak, ha közöttük kolera eset fordult elő.

A kolera ellen való védőoltásban általában csak azok részesíthetők, akik magukat ennek önként alávetik, mert kötelező elrendelésére nincsen törvényes alap. A védőoltó anyag készítése és alkalmazása módjáról és várható eredményéről a mellékelt tájékoztató utasítás ad közelebbi felvilágosítást.

A kolera elleni védőoltó anyagot megbízásom folytán a budapesti kir. egyetem bakteriologiai intézete (Budapest, IX. Rákos u. 9.) és a belügyminiszteriumi központi vizsgáló állomása (Budapest IX. Gyáli-ut 7.) állítja elő. Ezek az intézetek, úgy a hatóságok, mint a magánosok megkeresésére, a mennyiben készlet van, az előjegyzések sorrendjében díjtalanul rendelkezésre bocsátják a védőoltáshoz szükséges anyagot.

Felhivon Atispán urat, hogy ezen rendelkezésem a törvényhatósága területén levő valamennyi hatósági és magán orvossal úgy szintén az összes köz- és magán kórházak, továbbá az összes katonai és polgári ideiglenes gyógyító intézetek vezetőivel haladéktalanul közölje.

Budapest, 1914. október hó 24-én.

Sándor János, s. k.

Melléklet a 176131—914. B. M. sz. körrendeletéhez.

Utasítás a kolera elleni védőoltásra.

1. A kolera elleni védőoltás, úgynevezett aktio immunizálás, azaz magával a betegséget okozó bakteriummal történik, úgy, hogy ennek behatása alatt az emberi szervezet maga készíti az ellen mérget, az immunizáló anyagot. A kolera elleni oltóanyag tehát nem gyógyító szérum mint

p. o. a difteria elleni szérum, hanem védőanyag mint p. o. a himlőnyír.

2. Az oltóanyag nálunk úgy készül, hogy a kolerabacillus friss tenyészetéből fiziológiai konyhasó oldattal bakteriumemulziót állítanak elő, melynek egy köbcentiméterében rendszerint körülbelül két (2) milligramm bakterium van; különben minden oltóanyag küldeményhez utasítás van mellékelve, mely az orvost az adag iránt tájékoztatja. Ezt a folyadékot a bakteriumok előlése céljából egy óráig 56 Czelzius fokra hevitik, majd konzerválás céljából annyi karbolsavat tesznek hozzá, hogy a folyadék ebből fél százalékot tartalmazzon.

3. Az orvosok tartsák szem előtt, hogy az oltást csak olyan oltóanyaggal végezzék, melynek forgalomba hozatalát a belügyminiszter megengedte.

4. A 2. pont szerint készült oltóanyaggal 5—10 napi időközben kétszer oltjuk be az embert; az első oltásra fél, a másodikra egy köbcentimétert használva az előzőleg felrázott folyadékból. Ajánlatos olyan egyéneknek, kik kolerával való fertőzöttségre gyanusok, a betegség lappangási idejének leteltét (5 nap) bevégni s az oltást csak azután folytatni.

5. Az oltás nem a himlőoltás módjára történik, hanem úgy, hogy gondosan sterilizált (vizben kifőzött) Pradez-fecskendőből, melynek tujét is gondosan megtisztítottuk és kihevítettük a 4. pont alatt megállapított mennyiségeket és az ugyancsak említett időközben a bőralatti kötőszövetbe — a karba, vagy inkább a hasfalba a köldök és a lágyékhatár között — fecskendezzük. A bőrt azonban a beszurás előtt meg kell tisztítani és jódinktúrával bekenni.

6. Ha az oltóanyag gondosan készült (azaz idegen csiraktól mentesen és az említett hőfok pontos betartásával) a reaktív jelenségek — ritka kivételekkel — csekélyek és többnyire csak a beszurás helyére terjedő érzékenységre szorítkoznak. Néha azonban kisebb-nagyobb fokú hőemelkedés vagy csekély hasmenés, bágyadság, bőrpíróság stb. is észlelhető, amely változások azonban 1—2 nap alatt nyom nélkül eltűnnek. Az oltás kellő alkalmazás mellett teljesen veszélytelen.

7. A beoltottak immunitása napok múltán áll be. ajánlatos tehát, hogy azok, akik előreláthatólag kolerás betegekkel érintkezni fognak, avagy a kolerával való fertőzés veszélyének előrelátható időben ki lesznek téve (orvosok, ápolók, fertőtlenítők stb.) a foglalkozásuk megkezdése előtt legalább nyolcz nappal oltassák be magukat.

8. Az immunitás tartama az eddigi tapasztalatok szerint néhány hónap és egy év között ingadozik.

9. Az immunitás foka változó. Az eddigi tapasztalatok szerint az oltás mindenestre nagyon csökkenti a betegedések számát, előnyösen hat a betegség lefolyására és leszállítja a halálozási százalékot.

10. Minthogy az oltás nem minden esetben nyújt teljes védelmet, okvetlenül szükséges, hogy a beoltottak is szigoruan betartsák azokat az

egészségügyi szabályokat, melyek a kolera elleni védekezésre szolgálnak és a melyekre a közönség a hatóságok révén is ismételten figyelmeztetve lett.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám 9131—1914.

Valamennyi vármegyei, hatósági és magán gyakorlatot folytató orvosnak.

Udvarhely vármegye közkórház Igazgatójának.

A katonai helyőrségi és katonai ideiglenes kórházak vezetőinek.

Belügyminiszter urnak fenti rendeletét a mellettekkel együtt közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 31.

Sebesi alispán.

lájá»-ba azok is pályázhatnak, akik az 1914. évi november hó 16-tól december hó 31-ig tartandó népfelkélési bemutató szemlén megjelenni tartoznak. Ezek a bemutató szemle alkalmával, — amennyiben alkalmasnak találtattak, — abbéli igényüket, hogy a »Főiskolai önkéntesek altisztképző iskolájá»-ba ohajják felvételtiket, a népfelkélő bemutató szemle bizottságnak bejelenthetik.

Bővebb felvilágosítást a kérvények felszerelése és benyújtása tekintetében az illető járási főszolgabírónál hivatalos órák alatt érdekeltek megkapják.

A kérvényminta is megtekinthető.

Ezt azzal az utasítással adom ki, hogy megfelelő módon és azonnal tegye közhírré.

Székelyudvarhely, 1914. október 26-án.

Sebesi, alispán.

395.

Szám: 8915—1914. alisp.

Valamennyi községi és körjegyző urnak.

M. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi október hó 19 én 16564. eln. szám alatt kelt körrendelete értelmében a fegyveres erő kötelékébe önként belépő ifjak részére, akik jelenleg valamely főiskola rendes hallgatói vagy régebben rendes hallgatói voltak; »Főiskolai önkéntesek altisztképző iskolájá» elnevezéssel katonai kiképző iskolák szerveztetnek. Ezeknek az iskoláknak célja, hogy az említett ifjak képzettségüknek megfelelően külön katonai kiképzésben részesüljenek és lehető legrövidebb idő múlva, mint altisztek a fegyveres haderő számára a beállott hiányok fedezésére igénybe vehetők legyencnek.

»Főiskolai önkéntesek altisztképző iskolájá»-ba besoroztatásuk után felvehetők: A) mint önként belépő egy évi önkéntesek (egy évi tényleges és 12 évi összes szolgálati kötelezettséggel): a) a 17—20 éves főiskolai hallgatók, tehát akik még nem állításkötelesek; b) a 21 és 22 éves főiskolai hallgatók közül azok, akik állítási kötelezettségüknek a folyó évben eleget tettek ugyan, de állítatásuk alkalmával visszahelyezendőnek osztályoztattak. Az a) és b) esetben akkor is, ha népfelkélési bemutató szemlén népfelkélési fegyveres szolgálatra alkalmasoknak találtattak, de még nem soroztatták be magukat. B) mint önkéntesek csak a háboru tartamára, az egyévi önkéntesi karpaszomány viselhetésének engedélyezésével: a) mindazok, akik állítási kötelezettségüknek végleg eleget tettek, fegyveres szolgálatra alkalmatlanoknak találtattak és a háboru tartamára a közös hadsereghez, illetőleg honvédséghez önkénteseknek belépnek. Ezek közé sorolandók azok a hadkötelesek, akik állítatásuk alkalmával besoroztattak, de felülvizsgálat után elbocsáttattak, továbbá azok a magyar, vagy a közös hadsereg nézve osztrák állampolgárok is, akik életkoruk miatt népfelkélési kötelezettség alatt már nem állanak.

A »Főiskolai önkéntesek altisztképző isko-

396.

M. kir. Honvédelmi Miniszter.

16815. B. —1914. eln. szám.

Valamennyi magyarországi vármegyei és városi törvényhatóságnak.

Állomáshelyein.

A véderőről szóló törvény 86. §-a szerint a törvény végrehajtása céljából szükséges összes beadványok és jegyzőkönyvek bélyegmentesek.

A véderőutasításnak idevonatkozó fejezetét ezennel kiadom illetőleg életbeléptetem.

Ezt a körrendeletemet az utasítás megfelelő helyén vegye előjegyzésbe.

XIX. FEJEZET.

Bélyegmentesség.

157. általában.

A véderőtörvény végrehajtása céljából szükséges összes beadványok és jegyzőkönyvek, valamint az ezen beadványokban és jegyzőkönyvekben előadott kérelmekre vonatkozó határozatok ellen irányuló felebbezések is, — kivéve a véderőtörvény 39. §-a utolsó bekezdése szerint netán megindítandó bírói eljárást, — bélyegmentesek.

Ügyszintén az ilyen bélyegmentes beadványokhoz, jegyzőkönyvekhez és felebbezésekhez szükséges segédiratok is, ha csupán erre a célra szolgálnak, feltételesen bélyegmentesek (Vt. 86. §.)

158. §. Részletes rendelkezések

1. A 157. §. első bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelőleg a bélyegmentesség többek között a következő ügyekben benyújtott beadványokra, kérvényekre, jegyzőkönyvekre és felebbezésekre terjed ki:

a) Önkéntes belépés és külföldiek belépése a közös hadseregbe, hadi tengerészetbe vagy a honvédségbe (Vt. 19. §.)

b) csak két évi tényleges szolgálatra való kötelezés a közös hadseregben vagy honvédségben (Vt. 20. §.)

c) egyévi tényleges szolgálat a közös hadseregben, hadi tengerészetben vagy a honvédségben (Vt. 21-27. §.)

d) kétévi önkéntes tényleges szolgálat a haditengerészetben (Vt. 28. §.)

e) papok és papjelöltek kedvezménye (Vt. 29. §.)

f) öröklött mezei gazdaságok birtokosainak kedvezménye (Vt. 30. §.)

g) családfentartók kedvezménye (Vt. 31. §.)

h) a teljes törvényes igénnyel nem bíró mezőgazdáknak és családfentartók kedvezménye (Vt. 32. §.)

i) a tényleges szolgálat elhalasztása (Vt. 21. §. 6. p. és 33. §.)

j) a »főlövszámuként« a póttartalékba való áthelyezés kedvezménye (Vt. 37. §. 3. p.)

k) tanítók és tanítójelöltek kedvezménye (Vt. 82. §.) (Csak a hét évi átmeneti idő alatt érvényes.)

l) az illetékes sorozójáráson kívül való állítás. (31. §.)

m) állításkötelesnek a képviseleti hatóság előtt való orvosi megvizsgálatása; a sorozóbizottság előtt való megjelenés alóli felmentés (62. 65. §-k)

n) fegyver- (szolgálati) gyakorlat elhalasztása vagy a gyakorlat alól való felmentés;

o) nőülés az állításkötelezettség teljesítése után (Vt. 52. §.)

p) a szolgálati kötelezettség büntetésből való meghosszabításának elengedése (Vt. 70. §.)

q) ellenőrzési szemle. illetőleg tisztii bemutatás alóli felmentés (Vt. 49. §.)

r) elbocsátások a Vt. 58-62. §-ai alapján;

s) tartalékos havidíjasoknak, tiszt. és katonai tisztviselőjelölteknek a szolgálati kötelezettség teljesítése után a közös hadsereg, haditengerészet, vagy a honvédség kötelékében való meghagyása (Vt. 59. §. második bekezdés)

t) a szolgálati időnek kedvezményes számítása (Vt. 41. §. 2. p.)

u) áthelyezés a közös hadseregtől (a haditengerészettől) a honvédséghez vagy fordítva (Vt. 11. és 12. §-ai).

2. Ez a bélyegmentesség a 157. §. második bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelőleg a beadványokhoz, kérvényekhez, jegyzőkönyvekhez és felebbezésekhez csatolandó valamennyi segédíratra (mellékletre) kiterjed, így például:

családi értesítőkre,
telekkönyvi kivonatokra,
belépési bizonyítványokra,
orvosi bizonyítványokra,
polgári állást igazoló okmányokra,
kötelezőkre, stb. stb.

Az itt megjelölt segédíratok csak a 157. §. második bekezdésében megjelölt célra szolgálhatnak és a bélyeg- és illetéktörvény és szabályoknak megfelelőleg, a »védkötelezettségi ügy-

ben bélyegmentes« záradékkal látandók el.

Budapest, 1914. október hó 21-én.

A miniszter helyett:

Karátson,
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

9052—1014. sz. alisp.

Főszolgabíráknak, polgármesternek, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Tudomásvétel és előjegyzésbe vétel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 28-án.

Sebesi, alispán.

397.

Udvarhelyvármegye alispánjától,

Szám: 8882—914. alisp.

Pályázati hirdetés.

A budapesti »Székely Egyesület« a megelőző évekhez hasonlóan a bankházi Ács Károly féle alapítvány kamataiból hét darab, egyenkint 40—40 koronás jutalmat tűzött ki 4 férfi- és 4 nőcseled részére, a kik legalább öt év óta Udvarhelyvármegyében szolgálnak és szolgálatukban megbízhatónak és hűségeseznek bizonyultak.

Felhívom azokat, a kik e jutalmat elnyerni óhajtják, hogy ez iránt pályázati kérésüket járásuk főszolgabírájához, illetve Székelyudvarhely r. t. városban a polgármesterhez adják be. A kéréshez csatolni kell a gazdának az eltöltött szolgálati időről és a szolgálat buzgóságáról kiállított bizonyítványát, a melynek tartalmát a községi előjárósággal, illetve a városi tanácscsal is igazoltatni kell.

A pályázati kérések beadásának végső határideje a f. évi december hó 5-ik napjának déli 12 órája.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi október 24-én.

Sebesi, alispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától

Szám: 8882—1914. alisp.

Székelyudvarhely r. t. város tanácsának, az összes községi és körjegyzőknek és az előjáróságoknak.

Megfelelő közhírré tétel végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 24-én.

Sebesi, alispán.

398.

Udvarhelyvármegye főispánjától.

Szám: 1915—1914. főisp.

Tárgy: Hadbavonult katonák hátrahagyott

beteg családtagjai ápolása.

Alispán urnak

Helyben

Az országos hadsegélyző bizottság népjóléti albizottságától vett értesítés szerint a budapesti szegénysorsu tüdőbeteg Sanatórium egyesület a hadbavonultak családtagjai részére egyelőre 20 tüdőbetegnek három havi ingyenes ápolást ajánlott fel oly módon, hogy a jelentkezők kijelölésével a fenti bizottságot bízta meg.

Erről alispán urat minél szélesebb körben való közhírré tétel végett azzal értesitem, hogy a ki ezen kedvezményhez igényt tart, kérvényét az országos hadsegélyző bizottság népjóléti albizottságához adja be, melyhez csatolandó az illetékes községi előljáróság bizonyítványa arról, hogy az illető tüdőbeteg eltartója hadbavonult, csatolandó továbbá orvosi bizonyítvány és az eltartónak, valamint az eltartottnak vagyoni bizonyítványa.

Székelyudvarhely, 1914. október 20-án.

Ugron, s. k.
főispán.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 8873—914. alisp.

Valamennyi község és körjegyzőnek és Székelyudvarhely város polgármesterének.

Megfelelő módon való közhírré tétel czéljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 24-én.

Sebesi. alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

399.

170, 946 VII.-d.—1914. B. M. számú körrendelet.

Járványügyi kiküldetésben utazó tisztviselők és orvosok által igénybe vehető katonai vonatok.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A cs. és kir. központi szállítási vezetőségnek 1914. évi 21,305 sz. alatt kelt átirata szerint a törvényhatóságok azon tisztviselői és orvosai, akiknek járványlepte vidékekre a szükséges egészségügyi intézkedések megtétele és ellenőrzése végett hivatalos utazást kell tenniük, felhatalmaztatnak arra, hogy a hadi menetrend szerint közlekedő vasuti vonalakon, a katonai posta vonatokon kívül még a katonai szállítmányt vivő egyéb katonai menetrendi vonatokot is igénybe vehessék.

E végből az említett egyének számára a törvényhatóságok által igazolványok állítandók ki, melyeket azok az utazás megkezdése előtt a szállítmány parancsnoknak felmutatni kötelesek.

Erről alispán urat tudomás és mihez tartás végett ezennel értesitem.

Budapesten, 1914. évi október hó 22-én.

Sándor János, s. k.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 9030—1914. alisp.

Vármegyei tisztviselőknak, járási és kör-
orvosoknak.

Tudomás vétel végett közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. október 28-án.

Sebesi, alispán.

400.

Torda-Aranyos várm. főispánja, mint a cs. és kir. 12-ik Hadtest területére kinevezett m. kir. kormánybiztostól.

705—1914. szám.

Tárgy: Országos fuvarokért járó teljesítmények.

Alispán urnak

Székelyudvarhely.

A kolozsvári honvéd kerületi parancsnokságtól vett értesítés szerint igen gyakran fordul elő, hogy fuvarosok és kocsisok, dologi és személyi teljesítményeikért járó illetményeik kilizetését, a honvéd kerületi parancsnokság hadbiztosságánál írásban és szóval szorgalmazzák. Hasonló esetek elkerülése végett, már az illetők érdekében is, felhívom alispán urat, hogy egy az összes alárendelt hatóságok (városi tanácsok, főszolgabírói hivatalok, körjegyzőségekhez) intézendő rendelettel az iránt intézkedni sziveskedjék, hogy az érdekeltek ily ügyekben követendő eljárásra nézve megfelelő utasításokkal elláttassanak.

A hadi szolgáltatásokról szóló 1912. LXVIII. t. cz. 10. § a alapján a személyi térítményért illetékes napi 3 K. minden hó 1., 11. és 21. én azon csapattest által, a hová az illető be van osztva fizettetik ki, míg a dologi teljesítményért járó napi 6 K. ugyanazon időben 1., 11. és 21. én az illető csapattest által beküldendő illetmény kimutatás alapján, a nagyszabeni katonai parancsnokság hadbiztossága által, a járműtulajdonosoknak közvetlenül utaltatik ki.

Torda, 1914. október 23.

Betegh, s. k.
kormánybiztos.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 9018—914. alisp.

Főszolgabírának, polgármesternak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Azzal az utasítással adom ki, hogy bent foglaltakról érdekelteket világosítsák fel.

Székelyudvarhely, 1914. október 26-án.

Sebesi, alispán.

401.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

72290 IV.—1914. szám,

Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak és valamennyi t. kereskedelmi és iparkamarának.

Folyó évi szeptember hó 9-én 66018. szám alatt kelt rendeletem kapcsán értesitem miszerint a cs. és kir. közös külügyminiszter urtól nyert értesülés szerint alattvalóinknak és érdekeinknek védelmét Belgiumban (a Németország által megszállott területek kivételével) Japánban és Marakóban az Amerikai Egyesült Államok Egyiptomban pedig Olaszország vallalták el.

Montenegróban a védelmet most már kizárólag Görögország látja el.

Budapest, 1914. október hó 5-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Lers, s. k.
miniszteri tanácsos.

Szám: 8493—1914. alisp.

Főszolgabiróknak rendőrkapitányoknak valamennyi községi és körjegyzőnek. Értesitem.

Székelyudvarhelyen, 1914. október 26-án.

Sebesi. alispán.

402.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

116068. VI. 1. 1914. szám.

Valamennyi alispánnak és thjf. város polgármesterének.

Arról értesültem, hogy egyes vidéki hatóságok a környékbeli munkásoknak fatermelő vállalatok által való szerződését, illetve a fatermelő üzemekben való elszállítását azzal az indoklással akadályozzák meg, hogy a mezőgazdasági munkák elvégzése céljából a munkásokra otthon is szükség van.

Miután a hatóságoknak ily eljárásra a törvényes rendelkezések jogot nem adnak s a gazdasági munkások szerződési szabadsága ily irányban nem korlátozható, felhívom czímet, gondoskodjék saját hatáskörében megfelelően az iránt, hogy a hatóságok az említett okból a fatermelő munkások szerződötése és elszállítása elé akadályokat ne gördítsenek.

Budapest, 1914. október 16-án.

A miniszter rendeletéből:

Tóth Elemér s. k., miniszteri tanácsos.

Szám: 8845—1914. alisp.

A községi előljáróságoknak.

Figyelmeztetem a fenti rendelet betartására. Székelyudvarhelyen, 1914. évi okt. 24-én.

Sebesi, alispán.

403.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

73761. sz. VI. A. 1914.

Valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságnak.

A Gyors Segély Augusztia Alap a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett és általa hozzám átküldött kérvénye szerint a harczban elesett katonáink emlékére plakettet szándékozik ország-szerte terjeszteni.

E plakett terjesztéséhez e vállalkozás jótékonyági jellegére való tekintettel sem engedély, sem iparigazolvány nem szükséges.

Erről a másodfoku iparhatóságot a területén működő elsőfoku iparhatóságok (iparhatóság) kellő tájékoztatása végett is tudomásul értesitem.

Budapest, 1914. október hó 8-án.

A miniszter helyett:

Lers s. k., államtitkár.

Szám: 8595—1914. alisp.

Az elsőfoku iparhatóságoknak.

Tudomásul közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. okt. 24-én.

Sebesi, alispán.

404.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz.: 9022—1914. alisp.

Tárgy: A hadviselés céljaira elvont gazdasági munkaerő pótlása.

Minden községi előljáróságoknak.

A hadviselés érdekei a munkáskezek százezrét, az igavonó állatok tetemes számát vonták el a gazdasági munkától, a mi az őszi szántásvetés elvégzésének sok helyütt útját állja.

E munka elvégzéséhez a közéletmezés és hadviselés szempontjából füződő rendkívül fontos érdekek hazafias kötelességévé teszik, hogy az itthon maradottak kölcsönösen egymás segítségére siessenek.

Elrendelem, hogy a közmunkaerő felhasználásával műveljék meg azokat a földeket, a melyeken a kisbirtokos (kisbérő) bevonulása vagy igavonó állatainak a hadviselés céljaira történt elvonása miatt, az őszi mezei munkát saját erejével elvégezni nem tudná s ekként a föld parlagon maradna.

A községi előljáróságoknak a szolgáltatás igénybevitelével segítségét kérők gazdasági helyzetét gondosan mérlegelni kell és az arányos munkabeosztással kell gondoskodniok arról, hogy a más földjének megművelése miatt a saját föld-

jén való szántás-vetéstől vagy más gazdasági munkától senkit el ne vonjanak.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 26 án.

Sebesi, alispán.

405.

166115—1914. IV. b. B. M. számú körrendelet.

A mozgósítás folytan tényleges katonai szolgálatra bevonult községi alkalmazottak illetményei.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

Tudomásomra jutott, hogy a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult községi alkalmazottak és az érdekelt községek között az illetmények kiszolgáltatása körül nézeteltérések támadtak, sőt több község az illetmények kiszolgáltatását egyáltalában megtagadta, minnek folytán a bevonultak családtagjainak létfenntartása vált kérdésessé.

Ha tételes jogszabályok idevonatkozólag nem is állapítanak meg kötelezettséget a községekre nézve; mégis nem volna méltányos, hogy a hadba vonult községi alkalmazottak itthon maradt családjai esetleg nélkülözéseknek legyenek kitéve, vagy hogy ezek az alkalmazottak egyáltalában kedvezőtlenebb elbánásban részesüljenek, mint a hadba vonult állami és vármegye alkalmazottak s a községi alkalmazottak közül a községi (kör) jegyzők és segédjegyzők, valamint a községi és körorvosok, amely utóbbiakra nézve azon az alapon, hogy javadalmazásukat részben az államtól nyerik, a 6233—1914. M. E. (B. K. 1914. évf. 545. lapon), illetőleg a 153866—1914. (B. K. 1914. évf. 569. lapon) és 153492—1914. (B. K. 1914. évf. 568. lapon) B. M. számú körrendelet megfelelően rendelkezik.

Felhivom ennél fogva a vármegye közönségét, hasson oda, hogy a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra bevonult állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek szabályozásáról kiadott 6233—1914. M. E. számú rendelet főbb elvei lehetőleg a községi alkalmazottakra is alkalmazást nyerjenek.

Budapest, 1914. évi október hó 7-én.

Sándor János, s. k.

Szám: 8581—1914. alisp.

A községi képviselőtestületeknek.

Tudomásul és kellő betartásra való figyelemzetéssel közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. október 24-én.

Sebesi, alispán.

406.

M. kir. belügyminiszter.

172843—1914. V-a. számú körrendelet.

Pénzügyminiszter lovak kivitele tárgyában.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A külállamok katonai lovatató bizottságai által Magyarországon vásárolt lovak kiviteléhez eddig egy a pénzügyminiszter ur által kiállított kiviteli igazolvány volt szükséges.

A pénzügyminiszter ur a cs. és kir. hadügyminiszter ur megkeresésére az alájarendelt határszéeli vámhivatalokat utasította, hogy az oly lozállítmányokat, amelyeknek parancsnoka a másolatban idezárt nyomtatvány mintán kiállítandó igazolvány birtokában van, az említett kiviteli igazolvány nélkül is léptesse ki.

Erről tudomás és megfelelő eljárás végett oly felhívással értesitem, hogy haladéktalanul intézkedjek az iránt, hogy a külföldi államok kellőképpen igazolt loátvevő bizottságai működése és az általuk vásárolt lovak elszállítása elé akadályok ne gördítenek.

Budapest, 1914. évi október hó 17-én.

A miniszter helyett:

Perényi s. k., államtitkár.

Sz.: 8844—1914. alisp.

Főszolgabíró urnak, rendőrkapitánynak, az összes községi és körjegyzőknek.

Tudomás vétel és alkalmazkodás végett kiadom.

A mintát alább közlöm.

Székelyudvarhely, 1914. október hó 24-én.

Sebesi, alispán.

* * *

Másolat a 172843—1914. B. M. számhoz.

Másolat az 1914. évi 5044. P. M. számhoz.

Formular.

K. u. k. Remontenassentkommission Nr.

Hiemit wird bestätigt, dass für die Heeresverwaltung am heutigen Tage Pferde mit den eingebrannten Assentnummern von bis und dem Brandzeichen in der Station assentiert wurden, welche zufolge K.M. Erlass, Abt. 3. Nr. 4397. von 1914. die Grenze nach ungehindert passieren dürfen.
..... am 191

Rundstempel.

Unterschrift des Präses
oder dessen
Stellvertreters.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözüvények.

Állati betegségek. Ragadós száj- és körömfájás fellépett Etéd, Kőröspatak, Küküllőkeményfalva, Magyarhermány, Mátisfalva községekben,

megszűnt. Csöb, Bordos, Székelyszállás községekben.

Rühkór fellépett Kőrispatak községben.

Bivalyvész fellépett Farkaslaka, Székelybetlenfalva községekben.

Sertéspestis megszűnt Székelykeresztur községben.

Hirdetmény. Közhírré teszem, hogy Szentábrahám község tulajdonát képező italmérés és korcsmaház 1914. évi november 15-én d. e. 8 órakor Szentábrahám községháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 800 korona, melynek 100/0-a bánatpénz fejében leteendő. Közlebbi feltételek a körjegyzőnél Szentábrahámön megteudhatók.

Szentábrahám, 1914. október 26 án. *Marossy Albert*, kjegyző.

Cselédkönyv megsemmisítése. Pál Zsuzsánna, aki Székelyderzs községben lakik, a Székelyderzs község előljárosága által 19—1911. sz. a. kiállított előljárosági bizonyítvány alapján nyert szolgálati cselédkönyvét elveszítette.

Elveszett állatok. Vass András pacasai oroszhelyi lakos egy drb 2 évet töltött fehér szőrű üdő tinója, folyó év augusztus hó 13 án a »Borosmező« nevű legelőről elveszett. Ismertető jel: fején szarva között hosszúra nőtt szörzet. Feltalálás esetén az előljároság értesítendő.

Orbán Dénes székelyudvarhelyi lakosnak 1914. október 4-én a vágóhidről egy 4 éves piros-tarka tehene elszabadult és eltűnt. Egyesek állítása szerint Fenyéd községben át szaladni látták.

Csercse János kápolnásfalvi lakos 1 drb 3 éves piros pej szőrű herélt és egy drb 3 éves barna szőrű kanczája, amelynek homlokán csillag s a nyakán pergő van, elveszett. Köröztetik.

Talált állatok. F. évi okt. 26-án Fenyéd községben Sándor István telkén 1 drb kb. márcziusi fehér szőrű üsző borju felfogatott. Nyakán egy kis bőr szíju van. Igazolt tulajdonosa nevezettől a tartásdíj lefizetése ellenében átveheti. Ellenkező esetben f. hó 15-én el fog árvereztetni.

Szentábrahám községben 2 drb pej kancza ló 1914. év okt. 28-ától fogva tartatik, különös ismertető jegy, hogy az egyik ló nyakán egy réz csengő van. Gazdája a községi főbirótól átveheti.

Körözendő személyek. Az 1873. évben Szepesjakabfalván született *Krausz Ferdinánd*, ki legutóbb Wienben lakott, nyomozandó és feltalálása esetén arra nézve, hogy mikor vándorolt ki Magyarországból és hogy anyja *Krausz Gizella* hol és mikor született, jegyzőkönyvileg kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 10540—1914. számra való hivatkozással közvetlenül Szepesvármegye alispánjához küldendő át.

Sándorfalván 1895. május hó 19-én született, kiskoru Szobácsi János és Berényi Veron szülőkötől szül. Szobácsi Etel illetőségének megállapítása végett szükséges nevezett kiskoru anyját *Berényi Veron*, jelenleg férjzett *Urbácsi Farkasné* nyomoztatni s feltalálása esetén kihallgatni arra nézve, hogy első férje, néhai Szobácsi János 1896-ban bekövetkezett haláláig, mely községekben s mindenütt mennyi ideig tartózkodott, hozzájárult-e ezen helyeken a közterhek viseléséhez s így önjogulag szerzett-e illetőséget, esetleg ha önjogulag illetőséget nem szerzett, hol birt eredeti illetőséggel és hogy vannak-e néhai férjének olyan hozzátartozói, akik nevezett illetőségére nézve felvilágosítást adhatnának, kik azok és ho tartózkodnak? Az ekkép felvett jegyzőkönyv Csongrádmegye alispánjához 4547. számra hivatkozással megküldendő,

